

Základní škola a Mateřská škola Dolní Dunajovice,

příspěvková organizace;

Hlavní 82, 691 85 Dolní Dunajovice;

mail: skola@zs-dd.cz, tel 519 517 292

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

Platnost: od 1. 9. 2025

Oficiální název

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

ŠVP pro zájmové vzdělávání – školní družinu vychází z ŠVP ZŠ Dolní Dunajovice s názvem ŠVP ZŠ: „ŠKOLA PRO ŽIVOT 3“, č.j. ZŠDD- 267d/2025, schválený pedagogickou radou dne 28. 8.2025, vypracovaný kolektivem vychovatelek ŠD

Ředitel základní školy: Mgr. Vladimír Mikel

Zástupce ředitele základní školy: Mgr. Bronislava Trčková

Vychovatelky ŠD:

Gabriela Starobová, tel: 774889918, starobovag@zs-dd.cz - vedoucí vychovatelka

Štěpánka Vodrážková, tel: 734244027, vodrazkovas@zs-dd.cz

Veronika Kolmanová, kolmanovav@zs-dd.cz

Odloučené pracoviště ŠD Perná:

Lenka Dačová tel: 734 243 986, dacoval@zs-dd.cz

Zřizovatel školy: Obec Dolní Dunajovice, Zahradní 613, 691 85 Dolní Dunajovice

1. Charakteristika školní družiny

Školní družina se nachází v hlavní budově Základní školy v Dolních Dunajovicích, Hlavní 82.

Kapacita je maximálně 102 žáků od přípravné třídy po 5. třídu. Účastníci zájmového vzdělávání jsou rozděleni do 3 - 4 oddělení.

Zájmové vzdělávání probíhá převážně v kmenových třídách, v přípravné třídě a 1.třídě, dále v tělocvičně, v polytechnické třídě a na školních hřištích ZŠ.

Ve ŠD při ZŠ Dolní Dunajovice pracují celkem 3 vychovatelky pro 1. a 2. oddělení ŠD.

ŠD 3. oddělení působí v ZŠ Perné, odloučené pracoviště, umístěno v budově mateřské školy, Perná 88.

Dle zájmu se otvírá pro starší žáky 4. oddělení v Dolních Dunajovicích.

V přízemí se nachází 1. a 2.třída ZŠ. Družina má svoji samostatnou učebnu s kapacitou 15 účastníků a vede ji jedna vychovatelka. K budově mateřské školy náleží zahrada a sportovní hřiště, kterou ŠD 3 hojně využívá. V budově obecního úřadu je tělocvična, kde účastníci sportují. Budova leží v těsné blízkosti Pálavských vrchů, což umožňuje i vycházky do okolní přírody.

1.1 Provozní podmínky školní družiny

Provozní doba školní družiny je v pracovní dny od 6.30 do 7.45 hodin (ranní družina) a od 11.25 do 16.00 hodin pro ŠD Dolní Dunajovice.

ŠD Perná má provoz ranní družiny od 6.30 do 7.45 hodin a odpolední družiny od 11.30 do 15.35 hodin.

Vyzvedávání dětí po obědě od 13.00 do 13.30 hodin.

Od 13.30 – 14.30 probíhá hlavní výchovně-vzdělávací činnost, není tedy vhodné v této době děti ze ŠD vyzvedávat. Odpolední vyzvedávání dětí je možné od 14.30 16.00 hodin. Žáci jsou uvolňováni ze ŠD podle odchodu zapsané na přihláškách. Jinak pouze po předložení písemného vyzvání rodiči. Nelze dítě pustit po telefonické domluvě. Ráno přichází účastníci do ŠD za doprovodu rodičů, zákonných zástupců nebo sami. Za žáky, kteří se do školní družiny nedostaví, vychovatelka nenese odpovědnost.

Po vyučování si vychovatelky vyzvednou žáky u třídních učitelů podle rozvrhu tříd. Vychovatelé převedou žáky po vyučování na oběd do blízké budovy školní jídelny, Lípová 392, kde také zajišťují dohled při jídle. Vychovatelé odvádí žáky i zpět z jídelny do budovy ZŠ na program ŠD. Vychovatelé spolupracují s vedoucími kroužků, do kterých děti pouštějí ze ŠD podle daného harmonogramu konání kroužků. Každý vedoucí kroužku předkládá vychovatelům seznam dětí a časy vyzvedávání a příchodu zpět do ŠD. Zájmové kroužky se konají během daného školního roku v odpoledních časech.

Při nevyzvednutí dítěte do 16.00 hodin vychovatelka nejdříve informuje telefonicky rodiče nebo osoby uvedené na přihlášce dítěte do ŠD. Pokud je tento postup bezvýsledný postupuje takto. informuje ředitele školy, kontaktuje pracovníka orgánu péče o dítě (OSPOD), požádá o pomoc policii ČR.

1.2. Charakteristika jednotlivých oddělení

Do ŠD jsou přijímáni žáci I. stupně ZŠ. Přednostně jsou přijímáni žáci přípravné tříd 1. a 2. třídy. Účastníci vyšších ročníků jsou přijímáni do naplnění kapacity. ŠD má 2. oddělení v budově ZŠ Dolní Dunajovice:

1. odd. ŠD navštěvují žáci 1. a 3. třídy, kapacita 25 žáků,
2. odd. ŠD navštěvují přípravné třídy a 2. třídy, kapacita 25 žáků.
3. odd. ŠD navštěvují žáci 1. – 2. třídy ZŠ Perná, kapacita 15 žáků

Provoz všech 3 oddělení ŠD je převážně v kmenových třídách s využitím školní tělocvičny a hřiště, či jiných prostor školy. Dle požadavků a možností lze otevřít další oddělení

Ve školní družině si účastníci odkládají věci do šatny, která se nachází v přízemí budov. V každém oddělení je omyvatelná podlahová krytina, kterou z části zakrývá koberec. V každé třídě je umyvadlo s hygienickými potřebami. Třídy jsou velice světlé a prostorné. ŠD je vybavena nábytkem, který je přizpůsobený věku, výšce i potřebám dětí. Ve třídách je dostatečný výběr hraček, stavebnic, pomůcek i dostatek materiálu dostupný k volnému tvoření. Materiály a pomůcky pro různé aktivity jsou průběžně obnovovány a doplňovány pedagogy. Naše družina využívá i venkovní prostory v areálu školy i mimo areál. Zejména dětská hřiště v obci. V budově ZŠ je k dispozici vybavená tělocvična pro různé sportovní aktivity. Program činností a aktivit venku je aktuálně přizpůsobován počasí a kvalitě ovzduší v ročních obdobích.

2. Podmínky pro zájmové vzdělávání

- Vychovatelky volí metody a formy práce podle daného věku žáků, jejich individuálním potřebách a jejich vlastním schopnostem podle pedagogiky volného času
- V souladu se školním vzdělávacím programem si vychovatelky na daný školní rok vytváří třídní školní program pro dané oddělení s tematickými plány na každý měsíc.
- Tematické měsíční plány obsahují:
název měsíce a téma činnosti spolu s možnostmi námětů realizovaných v oblastech zájmového vzdělávání:
 - o odpočinkové činnosti
 - o rekreační činnosti
 - o zájmové činnosti – přírodovědná oblast, estetická oblast a sportovní
 - o příprava na vyučování

Školní družina realizuje a využívá pravidelnou zájmovou činnost spontánními či řízenými aktivitami v oblasti odpočinkové, rekreační a zájmové – estetické, pracovní, sportovní.

V přípravě na vyučování preferujeme formy didaktických her, kvízů a hlavolamů s využitím interaktivní tabule.

Vzdělávací program ŠD upřednostňuje také jiné formy a metody práce, na které škola nemá dostatek časových dotací a možností. Vychází z pedagogiky volného času, a to z požadavků zajímavosti, dobrovolnosti, volné kreativity, citlivosti a seberealizace dětí. Činnosti volíme tak, aby všichni účastníci byli přiměřeně úspěšní. Zabýváme se praktickými činnostmi, rozhovory, besedami, soutěžemi a pravidelným pobytem venku. Při hodnocení dětí převládá kladné hodnocení a samostatné hodnocení sebe sama, a to jednotlivců

i celé skupiny. Hodnotíme pochvalou do deníčku, udělováním diplomů, popřípadě drobnými cenami za celoškolskou družinovou hru. Oceňujeme pěkné chování, ohleduplnost k ostatním, aktivitu, snahu a spolupráci v kolektivu.

- Účastníci zájmového vzdělávání se speciálními vzdělávacími potřebami jsou individuálně integrováni do oddělení školní družiny s využitím speciálních pedagogických postupů. Podpůrná opatření k začlenění do činnosti za pomoci asistenta pedagoga, speciálních pomůcek a individuální péče. Vychovatelka školní družiny úzce spolupracuje s výchovným poradcem školy, PPP, SPC, případně jinými poradenskými zařízeními a rodiči. Účastníky se speciálními vzdělávacími potřebami začleňujeme do aktivit ŠD v nejvyšší možné míře.

- Vzdělávání mimořádně nadaných žáků

Rozvoj žáků je zajištěn vytvářením podmínek k rozvíjení jejich nadání zabezpečením dostatku studijního materiálu, k přístupu k internetu a vytváření podnětného prostředí k rozvoji k jejich tvořivosti.

Řízená činnost v zájmovém vzdělávání

Řízení činnosti a aktivity zařazujeme při zájmovém vzdělávání v ŠD při klidové a odpočinkové činnosti, která je vedena vychovatelem. Zahrnuje pravidelnou činnost dle programu ŠVP ŠD v jednotlivých oddělení většinou na 30 minut formou četby případně sledováním odpovídajícímu filmu, příběhu na interaktivní tabuli.

Spontánní činnost

Je využita hlavně v ranní družině a v aktivitách daných témat z měsíčního plánu jednotlivých oddělení ŠD a také při pobytu venku. Spontánní činnost je praktikována za dozoru vychovatele. Děti se mohou sami rozhodnout o své činnosti, aktivitě. Vychovatel je jen ve funkci mentora a poradce.

3. Cíl zájmového vzdělávání ve školní družině

Cílem zájmového vzdělávání ŠD je zabezpečení kvalitní výchovy žáků v době mimo vyučování, obohacením denního programu dětem o atraktivní, zájmové, pohybové a odpočinkové činnosti. Různorodým a zajímavým programem učíme děti využívat smysluplně volný čas. Umožňuje se odreagovat a uvolnit od školních povinností a problémů. V kolektivu rozvíjíme týmovou spolupráci, sociální soužití, pocit bezpečí a harmonického prostředí. Při spolupráci s ostatními vštěpujeme návyky slušného

chování i oceňovat práci jiných včetně pomoci druhým. Při činnostech v ŠD navozujeme pozitivní vztah k přírodě, k životnímu prostředí a okolí. Odbouráváním násilí, šikany agresivity a stresu vedeme děti k otevřené a slušné komunikaci mezi sebou i dospělými. Rozvíjením pohybových schopností vytváříme zdokonalování v rozvoji jemné a hrubé motoriky. Vytvářením zdravých životních návyků a postojů poskytujeme dětem základy k zdravému životnímu stylu. Získáváním osobní samostatnosti je děti učí schopnostem se projevit jako svobodná osobnost. Poznáváním světových, evropských kulturních tradic a hodnot se učí začleňovat do komunity vrstevníků i občanů obce.

Hlavním cílem výchovně vzdělávacího procesu školní družiny jsou i klíčové kompetence, které se snažíme podporovat a rozvíjet. Zájmové vzdělávání v ŠD naplňujeme svými specifickými prostředky obecné cíle dané školským zákonem.

3. 1. Kompetence učení

Účastníci se učí s chutí, započatou práci se snaží dokončit, umí zhodnotit své výkony, kladou si otázky a hledají na ně odpovědi, získané zkušenosti uplatňují v praktických situacích hledají na dalším učení

3. 2. Kompetence k řešení problémů

Účastník se snaží řešit problémy, na které stačí, které jsou pro něj známé, náročnější problémy

řeší s pomocí dospělého, všímá si dění i problémů, hledá různé řešení situací a využívá dosavadních logických zkušeností a empirických postupů, chápe, že vyhýbání se problémů nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení, spontánně vymýšlí nová řešení, započaté činnosti se snaží dokončit

3. 3. Komunikativní kompetence

Žák se snaží zapojovat do komunikace, ovládá řeč, respektuje názor druhých, dokáže vyjádřit svůj názor, otázky či odpovědi vhodně formulovanými odpovědi vhodně bez ostychu s dospělými

i vrstevníky, dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i jinými jazykovými prostředky, komunikace je vždy kultivovaná

3. 4. Sociální a interpersonální kompetence

Samostatně se učí rozhodovat o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné – nevhodné chování, vnímá nespravedlivost, agresivitu, šikany a dovede se jí bránit. Ve skupině se dovede prosadit i podřídit a přijmout kompromis, schopen respektovat ostatní, být tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

3. 5. Kompetence činnostní a občanské

Chápe své úkoly a k povinnostem přistupuje odpovědně, uvědomuje si svá práva a práva jiných, učí se plánovat, organizovat, hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, dbá na osobní zdraví a bezpečí své i druhých.

3. 6. Kompetence pracovní a trávení volného času

Orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti

a aktivity dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinových nebo individuálních činnostech, dovede říci „ne“ nevhodným nabídkám využití volné času, váží si práce své i kamarádů, dodržuje pořádek na pracovním místě, dbá bezpečnosti práce, snaží se být ohleduplný k přírodě, životnímu prostředí a jeho ochraně udržitelnosti

4. Provoz a vnitřní režim družiny

4. 1. Pravidla přijetí účastníků do ŠD

O přijetí účastníků do ŠD rozhoduje ředitel školy na základě vyplněné přihlášky. Přihlášku lze vyzvednout u vychovatelky ve ŠD, popř. vytisknout z internetových stránek školy. Zákonní zástupci účastníka přihlášeného k pravidelné docházce do družiny písemně sdělí vychovateli rozsah docházky účastníka a způsob odchodu účastníka z družiny; tyto údaje jsou zaznamenány na zápisním lístku.

Odchytky od docházky účastníka, nebo pokud má účastník odejít ze ŠD jinak či s jinou osobou, než je obvyklé a je uvedeno na zápisním lístku, sdělí rodiče tuto skutečnost vychovateli ŠD písemně do deníčku ŠD nebo osobně. Přihlašování a odhlašování ze ŠD je prováděno na základě písemných přihlášek a odhlášení rodičů účastníka. Vyloučit lze účastníka na základě dlouhodobého porušování školního řádu a ohrožování zdraví a bezpečnost ostatních.

4. 2. Přihlašování a odhlašování účastníků ve školní družině

Účastníky do školní družiny přihlašují rodiče nebo zákonní zástupci vyplněním přihlášky. Odhlásit žáka ze ŠD lze na konci měsíce, písemnou formou s uvedením jména, data odhlášky a s podpisem zákonného zástupce. O zařazení dětí do školní družiny rozhoduje ředitel školy. Všichni jsou na začátku školního roku seznámeni s obsahem školního řádu a poučení o chování a bezpečnosti při pobytu ve školní družině, v tělocvičně a na školním hřišti. V případě, že žák školní řád pro ŠD soustavně porušuje, ohrožuje svým jednáním zdraví vrstevníků i svoje, neplní soustavně své povinnosti a dané úkoly, svolává vychovatelka výchovnou komisi. Výchovná komise za účasti třídní učitelky, vedení školy, výchovné poradkyně, vychovatelky a rodičů řeší podnět k nápravě chování žáka. Pokud

nedojde k nápravě, je v pravomoci ředitele školy vyloučit dotyčného z docházky školní družiny.

4. 3. Úhrada za školní družinu

Úplata je splatná předem, platí se zpravidla ve dvou splátkách – za období září až leden, únor až červen. Výše úplaty je stanovena předem na celý školní rok, úhrada se zasílá na účet základní školy. Výši úplaty může ředitel snížit nebo od úplaty osvobodit, jestliže účastník nebo jeho zákonný zástupce je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona o pomoci v hmotné nouzi. Účastníkovi nebo jeho zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách, nebo účastník svěřený do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpoře a tuto skutečnost prokáže řediteli. Pokud za dítě není uhrazena úplata, ředitel školy může rozhodnout o vyloučení účastníka ze školní družiny.

5. Práva a povinnosti účastníků, pravidla vzájemných vztahů mezi účastníky a pedagogickými pracovníky

5. 1. Práva účastníků

Účastníci docházející do školní družiny, mají právo na svobodu myšlení, svědomí, náboženství a na svobodu projevu, na účast na výchovných, vzdělávacích, zájmových, popř. tematických akcích zajišťovaných školní družinou. Vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí jejich výchovy vzdělávání, při čemž jejich vyjádřením musí být věnována pozornost odpovídající jejich věku a stupně vývoje, vyjádření svého názoru je nutno provést přiměřenou formou, která neodporuje zásadám slušnosti a dobrého občanského soužití. Účastníci mají právo na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, na život a práci ve zdravém životním prostředí.

5.2. Povinnosti účastníků

Žáci dochází do školní družiny a dodržují pravidla kulturního chování. Účastníci se nesmí dopouštět hrubého chování, šikany a rasismu. Jsou povinni se řídit pokyny vychovatelky a dalších oprávněných osob a dodržovat zásady bezpečnosti. Účastník bez vědomí vychovatelky nesmí sám opustit družinu ani prostor, kde právě činnost probíhá. Ve školní družině je účastník seznámen se školním řádem, a řádem školní družiny, který je vyvěšen v každém oddělení ŠD. Odejde – li účastník bez dovození vychovatelky ze ŠD, dopouští se hrubého porušení řádu školní družiny. Oznamovací povinnost je důležitá vzhledem k odpovědnosti školní družiny za jejich bezpečnost po celou dobu pobytu ve ŠD. Účastníci dbají, aby nedocházelo k úmyslnému poškozování hraček, her, nábytku a jiného zařízení

ve školní družině. Jakékoli poškození zařízení školy, majetku ihned hlásí vychovatelce. Vzniklou škodu jsou povinni uhradit.

Účastníci oznamují údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost účastníka a změny v těchto údajích. Chovají se slušně k dospělým i jiným účastníkům školy, dbát pokynů pedagogických a provozních pracovníků. Chodí vhodně a čistě upraven oblečen, s ohledem na plánované činnosti. Udržovat prostory školní družiny v čistotě a pořádku, chránit majetek před poškozením. Chrání své zdraví i zdraví spolužáků; účastníkům jsou zakázány všechny činnosti, které jsou zdraví škodlivé (např. kouření, pití alkoholických nápojů, zneužívání návykových a zdraví škodlivých látek). Platí zákaz nosit do družiny předměty, které nesouvisí s výukou a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost vlastní nebo jiných osob.

5. 3. Práva zákonných zástupců

Zákonný zástupce účastníka má právo se informovat na chování svého dítěte, obracet se se svými dotazy a problémy na vychovatelky jednotlivých oddělení, vedoucí zařízení nebo na ředitele školy. Zákonní zástupci jsou povinni nahlásit vychovatelce změnu adresy bydliště a změnu telefonního čísla nebo zdravotního stavu dítěte.

5. 4. Povinnosti zákonných zástupců

Zákonný zástupce má povinnost zajistit, aby účastník přihlášený k pravidelné denní docházce docházel řádně do školní družiny v termínu v uvedeném na přihlášce.

Zákonný zástupce je povinen dokládat nepřítomnost žáka při pravidelné docházce do školní družiny. Zákonný zástupce má povinnost informovat školu o změně zdravotního stavu dítěte nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohli mít vliv na průběh zájmového vzdělávání.

5. 5. Pravidla vzájemných vztahů mezi účastníky, zákonnými zástupci a pedagogickými pracovníky

Pedagogičtí pracovníci školy vydávají účastníkům a zákonným zástupcům jen takové pokyny a informace, které bezprostředně souvisí s plněním zájmového vzdělávání, řádu školní družiny, zajištění bezpečnosti a dalších nezbytných organizačních opatření.

6. Příměstské tábory

Školní družina nabízí žákům účast na příměstských táborech pořádaných v době jarních a letních prázdnin. O jarních prázdninách je příměstský tábor dle zájmu účastníků. Cílem těchto aktivit je smysluplné využití volného času dětí v bezpečném a podnětném prostředí známého kolektivu. Program táborů je tematicky zaměřen a zahrnuje pestré činnosti – výtvarné, pohybové, přírodovědné, rukodělné i zážitkové. Děti mají možnost rozvíjet svou tvořivost, samostatnost, týmovou spolupráci a získávat nové zážitky mimo běžné školní prostředí. Tábory jsou organizovány pedagogickými pracovníky školní družiny, většinou trvají týden.

Příměstské tábory jsou zpoplatněny dle nákladů na jejich realizaci.

Mgr. Vladimír Mikel

Podpis ředitele školy